

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ДОНЕЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ДОНЕЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УПРАВЛІННЯ

ЕКОНОМІЧНІ ТА ЕКОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ
РОЗВИТКУ УКРАЇНИ ТА ЇЇ РЕГІОНІВ

Том XIII

Серія «Економіка»

Випуск 247

Донецьк - 2012

ББК 20.1

Збірник наукових праць Донецького державного університету управління:
„Економічні та екологічні механізми розвитку України та її регіонів”:
Серія „Економіка”, Т. XIII, вип. 247. – Донецьк, 2012. – 437с.

Засновник: Донецький державний університет управління

Редакційна рада:

Поважний О.С. – головний редактор
Пілюшенко В.Л. –заст. головного редактора
Бурега В.В., Поважний С.Ф., Стойка А.В., Токарева В.І.

Редакційна колегія:

Поважний О.С. д.е.н., Губерна Г.К. д.е.н., Дорофієнко В.В. д.е.н.,
Пілюшенко В.Л. д.т.н., Поважний С.Ф. д.е.н., Поклонський Ф.Ю. д.е.н.,
Чилікін О.І. д.е.н., Іваницька Н.Ф. д.мед.н., Марова С.Ф. д.держ.упр.,
Погребняк Л.О., к.т.н.

Затверджений додатком до Постанови Президії ВАК України від 12.06.2002р. №12-05/6 як фаховий з економіки.

Проаналізовано інтегровані показники депресивності адміністративно-територіальних одиниць. Розроблено економіко-математичні моделі програмного управління ресурсозбереженням, надано оцінку характеристик техногенних утворень, проаналізовано можливість впровадження вимог стійкого розвитку в Україні та екологізації її економіки. Збірник розрахований на наукових та практичних працівників, керівників підприємств, викладачів вищої школи, аспірантів, магістрантів, студентів.

Видається за рішенням Вченої ради ДонДУУ.

ББК 20.1
С 23

ISBN 966-7917-00-2

© Донецький державний
університет управління, 2012

ЗМІСТ

Скрипчук П.М., Судук О.Ю., Щербакова А.С. Методологія вдосконалення економічного механізму управління водогосподарського комплексу	6
Гончаров Є. В. Виробничий потенціал регіонів України: стан та напрями зміцнення	10
Зось-Кіор М. В. Вплив зовнішнього середовища на систему управління земельними ресурсами аграрних підприємств	16
Садєков А.А., Братусь Г.А. Контролінг як система стратегічного управління ефективністю на підприємствах військової торгівлі України	23
Костирко Л.А., Рахманна І.А. Сутність поняття зміни діяльності підприємства	29
Гуткевич С.О., Дунда С.П. Вплив ресурсного потенціалу на ефективність діяльності хлібопекарних підприємств АР Крим	34
Рубель О.Є. Економіко-екологічні та інституційні передумови оцінки погроз видобутку сланцевого газу	40
Савіна Н.Б. Контролінг в системі менеджменту логістичних структур	48
Шафоростова М.Н. Повышение инвестиционной привлекательности предприятий горнодобывающей отрасли на основе использования эколого-инновационного подхода	54
Оніщенко І.Г. Освіта – ключовий елемент національного економічного розвитку	58
Чорна О.М. Концепція підвищення ефективності формування власного капіталу банку	61
Берднікова Т.М., Болгарін В.В. нестандартні економічні рішення екологічних проблем	68
Лутай А.П. Використання інформаційних систем у готельному бізнесі	74
Агафоненко О.Ю. Сучасні регіональні аспекти розвитку банківських послуг в Україні	77
Ананьєва Ю.В. Стратегічне планування на агропромислових підприємств як запорука їх розвитку	82
Джеджула В.В. Формування плану енергетичного розвитку машинобудівного підприємства	88
Смирнов С.М. Резерви і можливості фінансово-кредитної сфери в посиленні конкурентних переваг національної економіки	92
Роскладка А.А. Формування ресурсних обмежень в процесах діагностики та контролю показників діяльності ВНЗ	98
Таранюк Л.М. Організація бізнес-процесів при проведенні реінжинірингу на промисловому підприємстві	102
Князевич А.О. особливості формування цілей у процесі управління стадіями життєвого циклу підприємств	109
Бурко В.А. Еколого-аудиторський аналіз відходів прокатно-штамповочного виробництва в умовах ООО «Завод «Октябрь»»	113
Грозний І.С. Когерентність контурів розвитку виробництва на промисловому підприємстві	119
Османова З.О. Роль резервів ресурсів в збагаченні адаптивності діяльності промислового підприємства	123

Фокина Н.А. Туристический бизнес в АРК: вклад в развитие национальной экономики	129
Касьянова Н.В. Еколого-економічний потенціал промислового підприємства	137
Колотий В.А. Оценка устойчивого развития предприятий торговли на рынке строительных товаров	144
Циба Т.Є., Сокурєнко П.І., Валіков В.П., Холод С.Б. Узгодження структури та системи управління машинобудівних підприємств в економічному розвитку регіону	150
Бєлякова О.В. Бенчмаркінг – важіль ініціювання інноваційних процесів	157
Турбіна О.І. значення та проблеми енергозбереження для розвитку електроенергетичної системи України	164
Новицька О.В., Новицька Н.В. Вдосконалення методичних підходів до оцінки ефективності використання коштів від екологічного податку	171
Солоха Д.В. Позиціювання інноваційного потенціалу Донецького регіону в економічній системі України	177
Гужавіна І.В., Семенова К.М. Методичні аспекти аналізу фінансового стану підприємства	188
Мащак Н.М. Стратегії екологізації логістичних процесів підприємства	194
Гончаренко В.В. Модель управління бізнес-процесами комерційної діяльності організацій споживчої кооперації	204
Гаркуша Д.В. Моделювання процесів розвитку роздрібної мережі з урахуванням маркетингової орієнтації	209
Кобзєва К.В. Карта логістичних затрат промислового підприємства	213
Юшкевич О.О. Ресурсозбереження в контексті де матеріалізації розвитку сільськогосподарських підприємств	218
Георгиев В.А., Маров И.В., Басюк О. С. Экономические проблемы внедрения стандартов «Евро-4» в Украине	224
Валінкевич Н.В. Модернізаційний потенціал як інструмент управління дематеріалізаційними зрушеннями підприємств	228
Ступнікер Г.Л., Дрей В.В. Ключові аспекти аналізу та оцінки інтелектуального капіталу сучасної організації	235
Высочина М.В. Анализ методических подходов к оценке эффективности информационной системы управления предприятием	238
Бандура М.В. Теоретико-методологічні складові дослідження розвитку потенціалу великих соціально-економічних систем	244
Анжаурова И.А. Внутрішня збалансованість параметрів сталого розвитку страхових компаній	254
Ячменьова В.М., Вольська Г.К. Показники інноваційності діяльності промислового підприємства	259
Григорова З.В. Фактори розвитку книжкового бізнесу в Україні	268
Алимов С.О., Лимич Ю.В. Розробка організаційно-економічного механізму управління інноваційно-інвестиційним розвитком промисловості України	272
Зорін Є.О. Концептуальні основи інформаційного забезпечення управління витратами торговельного підприємства	280
Михальченко Г.Г. Розв'язання житлових проблем – один з головних пріоритетів відтворення та розвитку населення	286
Огліх В.В., Бєсчастна Г.О. Сучасні методи діагностики страхових компаній в умовах їх взаємодії з банківського сектору	301

Стехин В.В. Конкуентостійкість підприємства як інтегратор конкурентоспроможності підприємств АПК	306
Блажевич Г.О. Методичний підхід до прогнозування розвитку інноваційно-технологічного потенціалу в різні моменти часу	312
Чирков С.О. Генезис взаємовідносин інвестиційних та політичних процесів в Україні	317
Щолокова Е.М., Киниченко Е.В. Современный кризи и екологическая альтернатива развития человека	325
Єліссєва Г.Ю. Оцінка впливу органічного сільського господарства України на запобігання зміни клімату	330
Романовська Ю.А., Боровська М.Ю. Екологічне страхування як основа розвитку соціального захисту населення	334
Стеблюк Н.Ф. Прогнозування тенденцій розвитку вищої освіти	338
Солдатова С.А. предпосылки и базовые подходы к экономико-экологической кластеризации АР Крым	344
Д'якова Т.А. Управління економічною стійкістю підприємств з використанням збалансованої системи показників	352
Адаменко А.П. Іпотечний механізм довгострокового інвестування сільськогосподарських підприємств	358
Тімашкова О.А. Аналіз функцій управління персоналом	364
Кириченко О.С. Оптимізація рівня економічної безпеки інноваційних проектів за критеріями та індикаторами показників оцінки цінностей	370
Андросюк Л.А. Проблеми розвитку систем управління якістю поліграфічних підприємств	377
Коваленко Г.М. Впровадження заходів екологічної програми у м. Алчевську	382
Тимошенко Л.М., Більська О.В. Концепція удосконалення розподільчих відносин щодо їх зорієнтованості на забезпечення соціально-економічної динаміки	387
Бурик Н.О. Екологічний аудит в системі екологічного страхування	393
Попова О.Ю. Інструменти екологічного маркетингу в управлінні поведінкою споживачів	397
Ячменьова В.М., Волобуєв І.В. Дослідження сутності іміджу регіону	403
Солоха Д.В. Позиціонування підприємства з випуску екологічно чистих товарів в інформаційному просторі регіону	408
Мартинов І.Ю. Загальносвітові тенденції формування й розвитку ринку аквапарків	414
Зайцева К.В. Взаємоузгоджений стиль роботи працівника в команді повної організації як запорука ефективної її економічної діяльності	421
Шутов М.М., Гузь Л.А. Стратегічні пріоритети регіональних виробників хлібобулочних виробів – соціальні технології якості продукції	426
Фінагіна О.В., Матвієнко Е.Д. Державне і галузеве регулювання інформаційної асиметрії як проблема національних інтересів (на прикладі укрзалізниці України)	431

Висновки. Розгляд процедури організації бізнес-процесів відіграє велике значення при формуванні ефективного механізму РБП на виробництві. Тому при оптимізації бізнес-процесів першочергово треба звертати увагу на їх організацію і при необхідності впроваджувати радикальне перепроектування даної організаційної моделі. Розглядаючи удосконалення функцій процедури організації бізнес-процесів управління змінами на промисловому підприємстві необхідно зазначити, що елементи даного авторського удосконалення відіграють важливу роль у проведенні перепроектування бізнес-процесів на виробництві. У кінцевому результаті, на думку автора дослідження перепроектування «Оформлення договору купівлі-продажу на промислову продукцію» дасть можливість підвищити ефективність реалізації бізнес-процесу та спростить рівень погоджень при оформленні договору на конкретному виробництві.

Література

1. Сміт А. Добробут націй. Дослідження про природу та причини добробуту націй. / А.Сміт – К.: Port-Royal, 2001.
2. Хаммер М. Реінжиніринг корпорації: Манифест революції в бізнесі / М.Хаммер, Дж. Чампи: Пер. с англ. - СПб.: Изд-во СПбУ, 1997.-332 с.
3. Шеер А.В. Бизнес-процессы. Основные понятия. Теория. Методы: Пер. с англ. / А.В. Шеер – М.: Весть-Метатехнология, 1999.-153с.
4. Мазур И.И. Эффективный менеджмент: Учеб.пос.для вузов/ И.И. Мазур, В.Д. Шапиро, Н.Г. Ольдерогге– М.:Высш.школа,2003.- 555 с.
5. Дорошенко Ю.А. Реінжиніринг бізнес-процесів як необхідна умова ефективного організаційного розвитку / Ю.А. Дорошенко, Є.В. Дегтева [Електронний ресурс]: <http://www.techros.ru/text/2877>
6. Виноградова О.В. Реінжиніринг бізнес – процесів торговельних підприємств: [Монографія] / О.В.Виноградова – Донецьк: ДонДУЕТ ім.М.Туган-Барановського, 2006. – 195 с.
7. Абдикеев Н.М. Управление знаниями корпорации и реинжиниринг бизнеса / Н. Абдикеев, А. Киселев. – М.: Инфа-М, 2010. – 382 с.

УДК 338.24:330.3

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЦІЛЕЙ У ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ СТАДІЯМИ ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ ПІДПРИЄМСТВ

Князевич А.О., к.е.н., доц. каф. менеджменту
Рівненський державний гуманітарний університет

Визначені цілі управління тривалістю стадій життєвого циклу підприємства та їх особливості.

Определены цели управления продолжительностью стадий жизненного цикла предприятий, а также их особенности.

Постановка проблеми. Сучасні умови господарювання висувають нові завдання, пов'язані не тільки з особливостями розвитку підприємств, а й з можливістю управління тривалістю окремих стадій їх життєвого циклу.

Аналіз останніх досліджень застосування теорії життєвого циклу підприємств щодо діагностики, стратегічного планування і розвитку підприємств вказує на достатньо широке висвітлення проблематики у працях вітчизняних та зарубіжних вчених, таких як І.Адізес, І.А. Бланк, О.І. Гудзь, Т.В. Доненко, С.В. Корягіна, Е.І. Кушелевич, Б.З. Мільнер, Ж.В. Поплавська та інших. Недостатньо дослідженими є процеси управління стадією «зрілості» підприємства, як основною робочою стадією, що формує умови для максимальної продуктивності та ефективності роботи та заради якої і створюється підприємство.

Мета дослідження полягає у теоретико-методологічному обґрунтуванні впливу інноваційного розвитку на тривалість стадій життєвого циклу підприємств та формуванні цілей управління на кожній з них.

Виклад основного матеріалу. Діяльність підприємства від моменту його утворення і до моменту ліквідації (реорганізації) умовно поділяється на певну кількість стадій життєвого циклу, які класифіковані у роботах багатьох науковців за різними підходами [3, с. 53; 9, с. 171–172]. Найпоширенішим у науковій літературі є підхід до класифікації стадій життєвого циклу підприємства за аналогією з життєвими циклами людини, що отримали назву «дитинства», «отроцтва», «зрілості» та «старіння». Зарубіжні та вітчизняні вчені [1–2; 6–8] пропонують враховувати різну кількість стадій, але за своїм змістом і характеристикою вони багато у чому співпадають та взаємно доповнюють одна одну.

Формування цілей і довгострокових завдань подальшого розвитку підприємства залежать не тільки від вимог і обмежень внутрішнього та зовнішнього середовища, але й від стадії життєвого циклу на якій у цей момент часу знаходиться підприємство. Будь-яке підприємство виникає як реалізація певної інноваційної ідеї, яка у подальшому одночасно з ним проходить зазначені вище стадії.

За видом практичної діяльності, шляхом якої реалізується інновація, та в залежності від того, належить ця діяльність до сфери виробництва чи до сфери управління, виділяють два типи інновацій – виробничі та управлінські. Виробничі інновації реалізуються у виробничій сфері діяльності організації. Управлінські інновації – це те нове знання, яке реалізується в нових управлінських технологіях, адміністративних процесах і організаційних структурах [4]. У виробничій сфері, якщо підприємство, реалізуючи певну інноваційну ідею, випускає один вид продукції, то життєві цикли ідеї, продукції і підприємства, їх тривалість, повністю співпадають. Для подальшої підтримки життєвого циклу підприємства виникає необхідність своєчасного оновлення виробництва, перехід на випуск більш досконалої продукції, товару, який потрібен споживачам.

Життєвий цикл інновації являє собою сукупність процесів і стадій які проходить новостворений продукт від зародження ідеї, виготовлення, реалізації і до його зняття з виробництва. Тобто життєвий цикл інновації залежить і визначається життєвим циклом товару: зародженням інновації, що пов'язане з

виконанням науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт, розробкою дослідної партії, промисловим випуском, поступовим насиченням ринку і припиненням виробництва.

Проведений аналіз [5] дозволив визначити інноваційний лаг як суттєву складову інноваційного процесу, що перебуває в зоні малопродуктивних витрат часу, але від якої значною мірою залежить динаміка та швидкість його здійснення. Динамічно змінюване внутрішнє й зовнішнє середовище сучасних підприємств зумовлює значне зростання темпів розробки та реалізації інновацій, що потребує скорочення часу виконання всіх складових елементів інноваційного процесу і, в першу чергу, тривалості інноваційного лагу. На відміну від попереднього твердження, стадія «зрілості» підприємства навпаки повинна бути найбільш тривалим, економічно прибутковим періодом його діяльності, що можна визначити основною метою управління стадіями життєвого циклу. Тривалість окремих стадій і всього життєвого циклу підприємств необхідно управляти. На різних стадіях життєвого циклу підприємства процес управління має свої характерні особливості і цілі (табл. 1). Будь-яка інновація щодо удосконалення технології, управління або перехід на випуск нової продукції з метою кращого задоволення потреб споживачів і отримання конкурентних переваг на ринку збуту, збільшує тривалість життєвого циклу підприємства. Для початку випуску нової продукції не обов'язково чекати настання стадії «старіння» підприємства і починати життєвий цикл знову зі стадії «дитинства».

Таблиця 1

Цілі управління тривалістю стадій життєвого циклу підприємства

Стадії життєвого циклу		Основні виробничі цілі підприємства	Цілі управління тривалістю стадій життєвого циклу підприємства
1		2	3
1.	Народження	Інноваційна ідея. Збір ресурсів. Організація підприємства, його виходжування.	Енергійний початок, скорочення інноваційного лагу
2.	Дитинство	Навчання персоналу. Налагодження випуску продукції. Вихід на ринок. Перші прибутки.	Прагнення до прискореного переходу на наступний етап розвитку
3.	Юність	Прискорення випуску продукції. Зростання обсягів продажу та прибутків. Захоплення частки ринку	Скорочення стадії, прискорення переходу на наступний етап.
4.	Рання зрілість	Збалансоване зростання обсягів випуску продукції. Перехід на масове виробництво. Максимальне завантаження виробничих потужностей. Формування іміджу. Зміцнення становища на ринку.	Вихід на робочій рівень на стадії зрілості. Пошук інноваційних ідей, які можуть впливати на краще задоволення потреб споживачів.
5.	Зрілість	Стабілізація випуску продукції. Зміцнення становища підприємства на освоєному ринку та збалансоване зростання випуску продукції. Підтримка репутації серед	Закріплення на стадії зрілості. Прагнення до збереження довготривалості цієї найбільш ефективної стадії шляхом впровадження нової або

		споживачів. Пошук шляхів диверсифікації виробництва та інвестицій. Постійний інноваційний розвиток. Максимально ефективно використання інноваційного потенціалу.	вдосконалення існуючої техніки, технології, випуску інноваційної продукції з мінімальними затратами. Інноваційне вдосконалення системи управління. Отримання максимальних прибутків.
6.	Старіння	Відсутність прагнення до підвищення досягнутих результатів. Спроби збереження досягнутих позицій без суттєвих зусиль та інноваційних змін, шляхом збільшення бюрократизації процесів управління.	Слабкі спроби до оновлення та санації підприємства. Своєчасне уявлення про неможливість повернення підприємства у попередній стан на стадію «зрілості». Самоліквідація або банкрутство.
7.	Відродження	Пошук інноваційних ідей. Інвесторів. Технічне переозброєння, оновлення персоналу, впровадження нових технологій.	Економічно обґрунтоване відродження на новій основі. Початок стадії «народження».

Власна розробка автора.

Прогнозуючи у короткостроковій перспективі можливість падіння попиту на продукцію, що випускається, доцільним є пошук засобів, необхідних для поступового переходу на випуск нової або удосконаленої продукції. Економічно стійке підприємство, що знаходиться на стадії «зрілості», може використовувати самоінвестування інновацій та починати їх реалізацію з поступовим скороченням недостатньо конкурентоспроможної продукції. На стадії «зрілості» підприємство має найбільш сильний інноваційний потенціал, досвідчений та висококваліфікований персонал і тому може з меншими витратами ресурсів і часу переорієнтуватися на випуск нової, більш конкурентоспроможної продукції, що краще буде відповідати вимогам ринку. Таким чином, інноваційний розвиток підприємства виступає як необхідний фактор забезпечення його довголіття та конкурентоспроможності.

Висновки. Активна інноваційна політика, постійний інноваційний розвиток є головними інструментами, які підтримують довготривалу діяльність підприємства на стадії «зрілості». Інновації можна розглядати як механізм управління стадіями життєвого циклу. Економічно обґрунтоване збільшення тривалості стадії «зрілості» шляхом впровадження інновацій дозволяє у повному обсязі використовувати інноваційний потенціал підприємства та довготривалий час підтримувати ефективну діяльність на цій стадії з мінімальними витратами на технологічне переоснащення, навчання персоналу, випуск нової продукції і маркетинг. Реалізація процесу управління стадіями життєвого циклу підприємства є умовою забезпечення високого рівня його конкурентоспроможності та ефективності діяльності.

Література:

1. Адизес И. Управление жизненным циклом корпорации / И. Адизес – Пер. с англ. – Питер, 2007. – 384 с.

2. Бланк И. А. Управление активами / И. А. Бланк. – К. : Ника-Центр, 2000. – 720 с.
3. Гудзь О. І. Аналізування сучасних підходів до сутності і структури життєвого циклу підприємства / О. І. Гудзь // Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Менеджмент та підприємництво в Україні : етапи становлення і проблеми розвитку. – № 714. – С. 52–57.
4. Инновационный менеджмент : учебник для вузов / А. Е. Абрамешин, Т. П. Воронина, О. П. Молчанова, Е. А. Тихонова, Ю. В. Шленов; под ред. О. П. Молчановой. – М. : Вита-Пресс, 2001. – 272 с.
5. Князевич А. О. Управління стадіями життєвого циклу підприємств / А. О. Князевич // Вісник Ужгородського національного університету. – №1. – 2012. – С. 14–19.
6. Коласс Б. Управление финансовой деятельностью предприятия. Проблемы, концепции и методы : учебн. пособ. / Б. Коласс. – Пер. с франц. под ред. Я. В. Соколова. – М. : Финансы, Юнити, 1997. – 576 с.
7. Корягіна С. В. Економічна оцінка та планування життєвого циклу розвитку підприємства : автореф. дис. ... канд. екон. наук / С. В. Корягіна. – Львів, 2004. – 21 с.
8. Мильнер Б. З. Теория организации : учеб. / Б. З. Мильнер. – 3-е изд., перераб. и доп. – М. : ИНФРА-М, 2002. – 558 с.
9. Поплавська Ж. В. Сутність життєвого циклу підприємств та фактори, що впливають на його формування / Ж. В. Поплавська, Т. В. Доненко // Науковий вісник Національного лісотехнічного університету. – 2008. – № 18.8. – С. 169–175.

УДК 504

ЭКОЛОГО-АУДИТОРСКИЙ АНАЛИЗ ОТХОДОВ ПРОКАТНО-ШТАМПОВОЧНОГО ПРОИЗВОДСТВА В УСЛОВИЯХ ООО «ЗАВОД «ОКТЯБРЬ»»

Бурко В.А., доц., к.т.н.

ГВУЗ «Приазовский Государственный Технический Университет», г. Мариуполь

У статті наведен еколого - аудиторський аналіз утворення і зберігання промислових відходів прокатно-штампувального виробництва і методи їх зниження.

В статтє приведен еколого-аудиторський аналіз образования и хранения промышленных отходов прокатно-штамповочного производства и методы их снижения.

Постановка проблеми. Экологические исследования, проведенные в последние десятилетия во многих странах мира, показали, что всё возрастающее разрушительное воздействие антропогенных факторов на окружающую среду привело ее на грань кризиса. Среди различных составляющих экологического кризиса наиболее угрожающий характер приняла проблема незаменимых природных ресурсов – воздуха, воды и почвы – отходами промышленности. Одним из способов решения проблемы есть снижение объема промышленных отходов, повышение экологической безопасности промышленного производства и связанных с ним территорий и как следствие снижения себестоимости выпускаемой продукции.

Цель статьи. Установление количественных и качественных закономерностей процесса образования отходов в условиях прокатно-штамповочного предприятия ООО «Завод «Октябрь»», и разработка методов минимизации отходов производства.